

РЕШЕНИЕ

№ 11147

гр. София, 21.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 45 състав, в публично заседание на 10.03.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **10513** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2, във вр. с чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4, във вр. с чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Р. О. А., ЛНЧ [ЕГН], от Н., срещу Решение № 4729/03.09.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗУБ, е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на търсеция закрила.

В жалбата е посочено, че решението е незаконосъобразно, поради допуснати при постановяването му съществени нарушения на административнопроизводствените правила и противоречие с приложимия материален закон. Изводът на административния орган противоречи на доказателствата в административната преписка. Счита, че решението е постановено при неизяснена фактическа обстановка и липса на задълбочен анализ на заявените обстоятелства е направен необоснован и незаконосъобразен извод, че не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Твърди, че има основателни опасения от преследване и заплаха за живота и. Мотивираното произнасяне относно ситуацията в страната на произход е от съществено значение за спазване на принципа /non refoulement/ забрана за връщане на бежанците - забрана за връщане на чужденец на територията на държава, в която е застрашена неговата свобода или живот. Административния орган се е позовал на справка на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ, в която се съдържа обща информация за състоянието на сигурността в Н.. Позовава се на съображение 39 от Преамбюла на Директива 2013/32/ЕС, както и на чл. 8, § 2 от Директива 2011/95/ЕС държавите-членки следва да гарантират получаването на точна и актуална информация от съответните източници. Административният

орган неправилно тълкува и прилага нормата на чл. 9 от ЗУБ, който представлява транспониране на чл. 15, буква „в“ от Директива 2004/83/СЕО. Позовава се и на Решението от 17 февруари 2009 г. на Съда в Л. по дело № С- 465/07 г. Моли съда да отмени Решението и върне преписката на административния орган с указания за разглеждане на молбата.

В открито съдебно заседание жалбоподателката не се явява. Представява се от адв. И. М., която поддържа така подадена жалба.

Ответникът – Председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, чрез юрисконсулт К. оспорва жалбата и излага доводи за законосъобразност на обжалваното решение.

Прокуратурата не изразява становище по съществуването на спора.

Административен съд София-град, след като прецени събраните по делото доказателства, ведно с доводите, възраженията и изразените становища на страните, прие за установено от фактическа страна следното:

Не е спорно по делото, че жалбоподателката Р. О. А., ЛНЧ [ЕГН], е подал молба за предоставяне на международна закрила вх. № ПМЗ – ВР –1714 от 13.06.2025 г. на РПЦ – [населено място], отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“. Личните данни на молителката са установени въз основа на предоставен национален паспорт сер. В № 00755544 издаден от Н. на 16.03.2022 г. валиден до 15.03.2027 г.

В хода на административното производство жалбоподателят е получил информация за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ (л. 53 от делото); подписал е декларация за съгласие за събиране на информация (л. 56 от делото); получил е информация за обработване на лични данни на чужденци, търсещи международна закрила (л. 57 – 58 от делото); получил е инструкция за задълженията на чужденците, настанени в центровете на ДАБ (л. 59 от делото); попълнена е Евродак дактилоскопна карта (л. 63 от делото); получил е указания относно реда за подаване на молба за международна закрила, за процедурата, която ще се следва, за правата и задълженията на чужденците, подали молба за закрила в Република България (л. 64 – 68 от делото); попълнен е регистрационен лист (л. 70 от делото); приложена е справка относно Федерална Република Н. (л. 17 – 25 от делото).

На дата 20.06.2025 г. с Р. О. А., ЛНЧ [ЕГН], е проведено интервю. В интервюто е отразено, че е напуснала легално Н. на 10 юни 2025 г. с туристическа виза за Република България със самолетен полет с прекачване през Д.. В България пристига на 11 юни 2025 г. и след проверка от митническите служители е задържана, защото не е могла да предостави документи за местата, които ще посещава в България. Разказва, че тогава е намерила контакти на адвокат от хелзинския комитет в интернет и обяснила положението си и че иска закрила в България. Докато е била в Н. не е имала проблем заради етноса си. Твърди, че не е членувала в политическа партия или организация, не е и никога не е имала проблеми заради религията си. Отрича да е била задържана или арестувана. Мотивира молбата си за международна закрила със социално - битови и лични проблеми. Чужденката споделя, че в училище се е запознала с човек, който не е бил от техния етнос - йоруба, а от племето А.. Казва, че през август 2015 г. той е починал, а през октомври 2015 г. е родила от него дете. Семейството и били против раждането на дете от друго племе и за това спрели да плащат таксите ѝ за училище, но в крайна сметка след известно време ги платили. Споделя, че нейното семейство не ѝ помагало с нищо друго и дори се е налагало да посещава училището заедно с бебето, а когато завършила се събрала с нейна приятелка и така отглеждали детето сами без никаква финансова помощ до 2020 г. Разказва, че тогава с нея са се свързали от семейството на бащата и са поискали от нея да им предаде детето. Тя обаче не се съгласила, защото знаела, че те се занимават с експлоатация и продажби на деца и ако го вземат, никога повече няма да го види. Твърди, че в продължение на седем години са се криели от другото

семейство, но дори и когато са се местили на други места, те ги били откривали отново. Веднъж се случило да ги намерят и да ги наранят - нея и детето ѝ. Казва, че се е опитвала да реши проблемите си, като се свърже с полицията, но те били корумпирани и не обръщали внимание на молбите ѝ. Твърди, че от другото семейство са ѝ следили телефона, дори и след като го е сменяла и се притеснява, че ако се върне в Н., пак ще я открият и ще я наранят.

В резултат от проведеното административно производство е издадено оспореното Решение № 4729 от 03.09.2025г. на председателя на ДАБ, с което, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗУБ, е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на търсещия закрила.

В решението е прието, че за кандидата за закрила не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, съгласно чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, тъй като изложените от нея мотиви не са правно релевантни за търсената закрила. Общата обстановка в Н. не дава основание за страх от преследване, така както е установено в Женевската конвенция от 1951 г. Молбата за закрила не е свързана с расата, религията, националността, политическото мнение или принадлежността на Р. О. А. към определена социална група. Тя е напуснал страната легално. Според мотивите на органа, в конкретния случай става въпрос за мигрант, а не бежанец. Факт е, че чужденката е пътувала свободно през минали периоди, като: Г. - юли 2023; Катар - март 2024; К. - февруари 2025. Съгласно Глава II, § 47 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците „Типичен тест за основателността на опасенията възниква, когато кандидатът притежава валиден / национален паспорт.

Кандидатът е опитал да обоснове евентуалните бъдещи проблеми в родината си във връзка с твърдението, че се притеснявала за детето си от евентуално взимане от семейството на бащата.

За Р. О. А., липсват предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут. Твърдения, че е изложена на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, молителката не прави. Установената фактическа обстановка не дава основания да се приеме, че молителката е била принудена да отпътува поради реална опасност от тежки заплахи срещу живота или личността и в случай на въоръжен конфликт. Спрямо нея не е налице заплаха, поради наличие на ситуация на безогледно насилие в държавата ѝ по произход. Според тълкуването в Решението от 17 февруари 2009 г. на Съда в Л. по дело № С – 465 / 07, на чл. 15, буква „в“ от Директива 2004 / 83 / ЕО, силата на степента на безогледно насилие, характеризиращо въоръжен конфликт се преценява от компетентните национални органи, до които е подадена молбата или съдилищата, до които е отнесено решението за отказ на молбата.

В хода на административното производство към административната преписка е приложена справка с вх. № МД - 02 – 289 / 30.05.2025 г., от която е видно, че насилието в Н. не е безогледно и повсеместно на цялата територия. Обстановката в Н. сама по себе си не дава основание да се приеме, че по отношение на чужденеца е налице страх от преследване.

При така установената фактическа обстановка от правна страна съдът намира следното:

По допустимостта:

Жалбата е процесуално допустима, като подадена срещу годен за оспорване административен акт, от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита и при спазване на 14 - дневния срок за съдебно обжалване, предвиден в чл. 84, ал. 3 от ЗУБ. Оспореното решение е връчено на дата 26.09.2025 г. Жалбата е подадена на дата 06.10.2025 г.

Разгледана по същество жалбата е неоснователна.

Обжалваното решение е постановено във формата и от органа по чл. 75, ал. 1 от ЗУБ, поради което е валидно.

Съгласно разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се

предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

За предоставянето на статут е без значение обстоятелството дали чужденецът принадлежи към тези раса, религия, националност, социална група, или изразява политическо мнение, които са в основата на преследването. Според дефиницията, дадена с нормата на чл. 8, ал. 4 от ЗУБ, „преследване“ е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните му права, достатъчно тежки по своето естество или повторемост. Достатъчно е органът или организацията, осъществяваща преследването, да смята, че чужденецът има такава принадлежност. Субекти, извършващи преследване, могат да бъдат: държавата и партии или организации, които контролират държавата или значителна част от нейната територия. Също така недържавни субекти, ако може да бъде доказано, че държавата или партии или организации, контролиращи значителна част от нейната територия, включително международни организации, не могат или не искат да предоставят закрила срещу преследването. Действията на преследване могат да бъдат: физическо или психическо насилие, включително сексуално насилие; правни, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни сами по себе си или се прилагат по дискриминационен начин; наказателно преследване или наказания, които са непропорционални или дискриминационни; отказ на съдебна защита, който се изразява в непропорционално или дискриминационно наказание; наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 - 3; действия, насочени срещу лицата по причина на техния пол или срещу деца. Посочените мотиви по време на проведеното от ДАБ интервю настоящият състав намира, че не са от кръга на обстоятелствата по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, поради което не е налице основание за предоставяне на хуманитарен статут. Кандидатът не е преследван поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждения. Спрямо него не е било упражнявано физическо насилие и не е бил обект на репресии.

Бежанецът е напуснал Н. легално, което е своеобразен критерий, че официалните власти в тази държава нямат никакво намерение да преследват Р. О. А.. Нигерийската гражданка е напуснала страната си не за да търси международна закрила, а във връзка с личното си решение и желание да започне нов живот извън Н.. Видно от изявленията ѝ, заминаването и е напълно законно - със собствен паспорт и редовно издадена виза, без да е имала каквито и да е пречки при преминаването и през границата, а факта, че е успяла свободно да напусне страната по въздушен път, показва, че не е била издирвана нито от нигерийските власти, нито е съществувала реална опасност за живота и свободата ѝ.

Предпоставките за хуманитарен статут по чл. 9, ал. 1, т. 1, 2 и 3 от ЗУБ са идентични с условията за субсидиарна закрила по чл. 2, б. „е“, вр. чл. 15, б. „а“, „б“ и „в“ от Директива 2011/95/ЕС. Такава международна закрила може да се предостави на чужденец, за който има сериозни основания да се смята, че ако бъде изпратен обратно в държавата му на произход, или при лице без гражданство – в държавата на предишното обичайно местопребиваване, то той би бил изложен на реална опасност от тежки посегателства като: 1) смъртно наказание или екзекуция; 2) изтезание, нечовешко или унижително отношение, или наказание; или 3) тежки и лични заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт, и които не могат или поради такава опасност не желаят да

получат закрила от тази държава. Понятието „реална опасност“ (‘real risk’) не е дефинирано, нито има трайно възприето негово тълкуване в юриспруденцията на СЕО и/или СЕС. Смята се, че то определя стандарта на доказване при субсидиарната закрила, като по правило изключва рискове, свързани единствено с общата ситуация в държавата, тези, чието настъпване е само възможно или е така далечно, че е нереално. С понятието „тежки посегателства“ (‘serious harm’) се означава естеството и интензивността на засягане на правата на човека, като трябва то да е с достатъчна сериозност (суровост). Извън изброените по-горе три вида посегателства, субсидиарна закрила не може да се признае за никакъв друг вид вреда, дискриминация и/или нарушение на човешки права.

Обосновани са изводите на органа, че Р. О. А. не е била изложена на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция. Тя не прави такива твърдения. Фактите водят до извод, че тя не е била принудена да напусне държавата си по произход, поради реална опасност от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание.

Според настоящия съдебен състав възражението, че не е обсъдена задълбочено бежанската история и ситуацията в страната на произход на жалбоподателката е неоснователно. Мотивите на решението разкриват пълен анализ на доказателствените материали, а изводите относно обстоятелствата, относими към предпоставките за предоставяне на закрила, са изложени по начина, указан в процесуалния закон. Обсъдени са всички доказателствени източници, като обосновано е прието, че не се установява наличие на някое от основанията за предоставяне на исканата международна закрила. Отказът за предоставяне на международна закрила е основан на съдържащите се в мотивите на решението констатации относно преценката на обществено-политическа обстановка в Н. и липсата на данни за осъществено преследване по смисъла на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Преценена е възможността за предоставяне на хуманитарен статут и за прилагане на чл. 9 от ЗУБ. В резултат на задълбочен анализ на събраните доказателства е формиран обоснован извод за отсъствие на установените в ЗУБ материалноправни предпоставки. Обжалваният административен акт е издаден в съответствие с материалния закон.

Видно от приложената справка с вх. № МД-02-663 от 22.12.2025 г. за ситуацията в Н., етническата група на йоруба представлява 15,5 % от общото население на страната, което поставя етноса на челно място, като една от най-големите етнически групи в страната. Това обстоятелство, само по себе си изключва възможността да се приеме, че тази група е обект на системно преследване или дискриминация по етнически признак. При такъв дял от населението не може да се говори за малцинство в уязвимо положение, а за една от основните и влиятелни общности в страната.

От справката се установява, че след смяната на администрацията през май 2023 г. Н. предприема смели реформи за възстановяване на макроикономическите условия за стабилност и растеж. За да подкрепи най-бедните и икономически най-заstraшените домакинства, правителството прилага целенасочени временни парични трансфери, усилие, което трябва са бъде ускорено и разширено. Нигерийския президент Бола Т. обяви на 24 октомври 2025 г., че е сменил трима високопоставени служители по сигурността като част от реструктуриране на военното ръководство на страната, насочено към укрепване на националната сигурност.

Според Глобалния индекс на мира за 2025 г. Н. се класира на 148-мо място от 163 изследвани независими държави и територии. Индексът на нестабилните държави, обхващащ 2024 г., класира Н. като 15-та най-нестабилна страна от 179 оценявани държави. При такъв дял от населението не може да се говори за малцинство в уязвимо положение, а за една от основните и влиятелни общности в страната.

След извършена преценка на актуалната обстановка в Н. посредством представената справка се установява, че въпреки, че в определени райони се наблюдават отделни прояви на насилие,

терористични действия и престъпна дейност на въоръжени групировки, тези явления са с ограничен териториален обхват и не представляват вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на цялата страна, по смисъла заложен в международното право, при който безогледното насилие в страната достига до такова високо ниво, че да засегне цялата територия на държавата или да постави под риск живота на всеки граждан.

Видно от информацията за страната е, че Н. е федерална президентска република с действащи институции, демократично избрано управление и функциониращи органи на реда, които осигуряват контрол и стабилност в по-голямата част от страната.

Обстоятелствата, описани в справката, не водят до друг извод, различен от този на решаващия орган, постановил оспореното в настоящото производство решение.

От наличната информация се установява, че не е налице вътрешен въоръжен конфликт на територията на цялата страна. Съществуващото насилие на места не е безогледно и чужденецът може да се ползва от вътрешна закрила от държавата си на произход на значителна част от територията, на които ситуацията е относително стабилна. В тази връзка не се открива наличието на предпоставки, които биха попречили на чуждия гражданин да потърси и да се възползва от предоставяната от Временното правителство в страната закрила на територията на Н..

Относно съдебната преценка, приложим ли е в случая принципът "non-refoulement" (забрана за връщане), настоящият състав намира следното: когато приеме за неоснователна молба за закрила, поради липсата на основания по смисъла на чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ, административният орган е длъжен да се съобрази с визирания принцип, залегнал в правилото на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ и въведен с член 33, ал. 1 от Конвенцията за статута на бежанците (Ж. конвенция), съгласно който никоя договаряща държава не трябва да експулсира или връща ("refouler") бежанец на територията, където са застрашени живота или свободата му, по причина на неговата раса, религия, националност, принадлежност към дадена социална група или политически възгледи. Изследване нарушен ли е този принцип е извършено въз основа на представените в хода на производството множество доказателства за обстановката в страната. При това, предвид направените от административния орган изводи, че чуждият гражданин не е бил принуден да напусне страната си на произход поради наличието на заплахи за него по смисъла на чл. 8 и чл. 9 ЗУБ, основани на преценката по представените справки за актуалната ситуация в Н., трябва да се приеме, че ако Р. О. А. се завърне в родината си няма да са застрашени нейните живот и здраве, нито ще се наруши принципът "non-refoulement".

Предвид изложеното до тук трябва да се приеме, че в рамките на цялостно изследване на фактите и обстоятелствата по реда на чл. 35 от АПК, освен интервюто с жалбоподателя, административният орган е приобщил по преписката и справки относно политическата и икономическата обстановка в Н. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ при МС. Това разкрива всеобхватно и детайлно изследване на релевантните за издадения административен акт факти. Спазено е изискването на чл. 35 от АПК.

В заключение следва да се обърне внимание на разпоредбата на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, според която хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер, както и поради причините, посочени в заключенията на Изпълнителния комитет на Върховния комисар на Организацията на обединените нации за бежанците. Тази разпоредба дава възможност на приемащата държава да предостави хуманитарен статут на чужденец, когато за него не са налице общите критерии по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, но са налице други критерии от общохуманитарен характер. Такива биха могли да бъдат например нужда от лечение, епидемии в страната на произход, както и др. подобни. По делото не се установиха такива факти за жалбоподателя.

Предвид гореизложеното, и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК съдът приема, че жалбата следва

да отхвърли.

Въз основа на гореизложеното, съдът

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Р. О. А., ЛНЧ [ЕГН], от Н., срещу Решение № 4729/03.09.2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което, на основание чл. 75, ал. 1, т. 2 и 4 от ЗУБ, е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на търсеция закрила..

Решението подлежи на обжалване от страните, пред Върховен административен съд, в четиринадесетдневен срок от съобщението, че е изготвено.